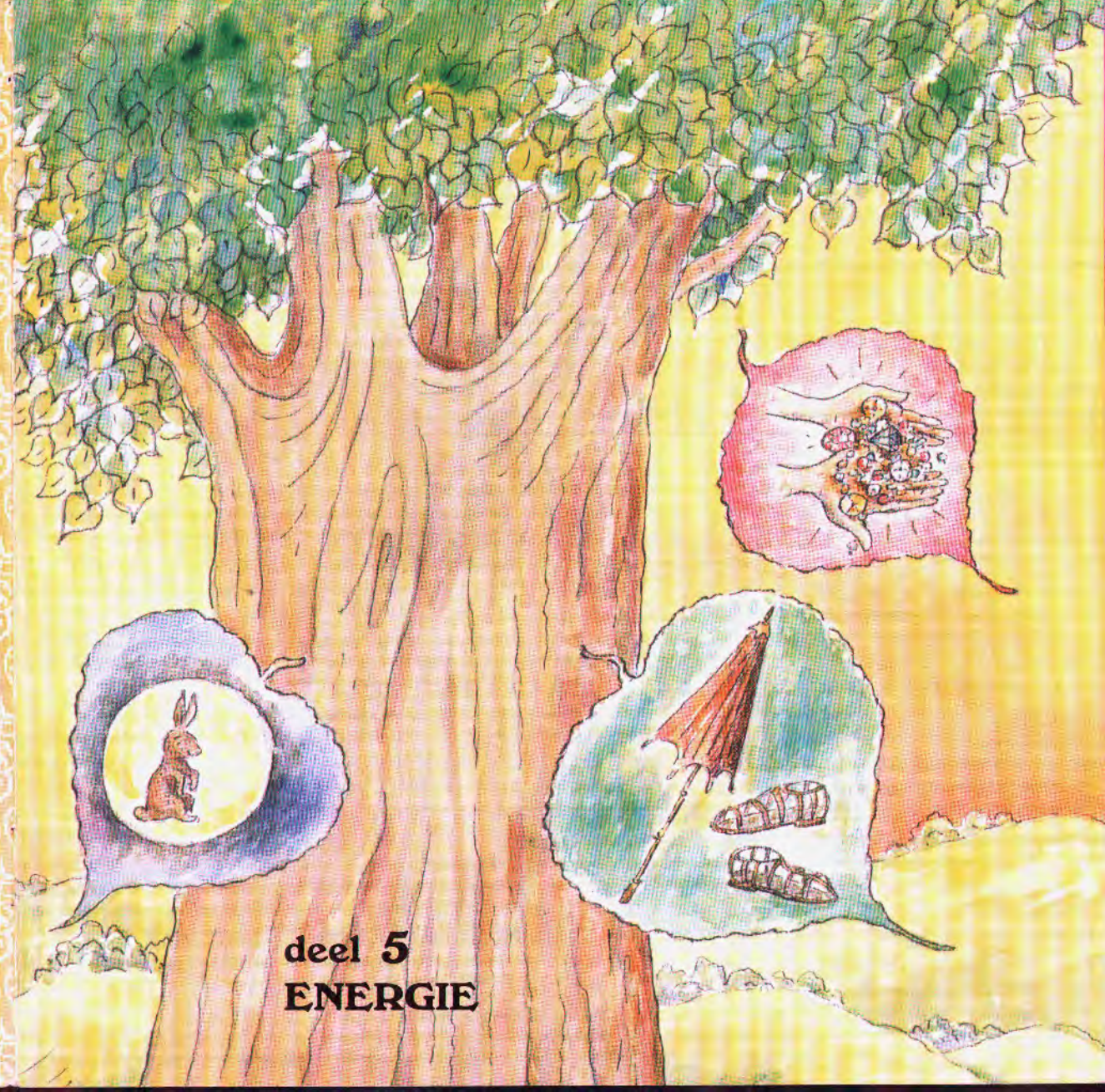

Jātaka's zijn verhalen waarin de Boeddha vertelt hoe hij in zijn vorige levens als Bodhisatta bezig was met het ontwikkelen van goede eigenschappen. Tien goede eigenschappen moest hij vervolmaken om een Boeddha te kunnen worden. Elk deeltje van deze serie gaat over één eigenschap (pāramitā). Eerst wordt de pāramitā kort uitgelegd. Dan volgt een 'idee om te doen'. Vervolgens kun je drie (bewerkte) Jātaka's lezen: makkelijk(*) minder makkelijk(**) en wat moeilijker(***) te begrijpen. Veel Dhamma-plezier.

Voor publicaties en/of nadere informatie:
Boeddhayāna Uitgeverij,
Stephensonstraat 13
2561 XP Den Haag

ONDER DE JĀTAKABOOM

deel 5
ENERGIE

ENERGIE
deel 5

**ONDER DE
JĀTAKABOOM**

Deel 5
Energie

Onder de Jātakaboom:

Deel 1	Vrijgevigheid
Deel 2	Deugdzaamheid
Deel 3	Verzaken
Deel 4	Wijsheid
Deel 5	Energie
Deel 6	Verdraagzaamheid
Deel 7	Waarheid
Deel 8	Resoluut Voornemen
Deel 9	Liefdevolle Vriendelijkheid
Deel 10	Gelijkmoedigheid

© 1997 Boeddhayāna Uitgeverij

Uitgegeven door Boeddhayāna Uitgeverij

Samenstellers: Raphael Kips, Māyā van Lobberegt en Toesitā de Klerk

Omslag en illustraties: Wajirā Meerveld

Eerste druk: 1997/2541

ISBN 90-71329-66-6

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Informatie over:

*Boeddhayāna Centrum Nederland:

Het Boeddhayāna Centrum Nederland (BCN) is opgericht in 1973 en beheert twee kloosters: het Boeddhayāna Klooster te Den Haag en het Ehipassiko Klooster te Makkinga (Friesland). De hoofdmonnik en oprichter van beide kloosters is de Eerwaarde Mahā Thera Dhammawīranātha. De Eerw. Mahā Thera Dhammawīranātha is in 1953 geboren te Den Haag en werd op 14-jarige leeftijd Boeddhist. In 1977 trad hij in Indonesië onder leiding van zijn Leermeester, de Zeereerwaarde Jinamitto Nāyaka Thera, toe tot de Orde van (Therawāda) Monniken. Enige tijd na zijn inwijding kreeg de Eerw. Thera van zijn Leermeester de opdracht naar Nederland terug te keren om de Dhamma te onderwijzen.

*De Samenstellers:

Raphael Kips (correspondent uit België en vertaler van diverse Boeddhistische teksten) heeft de jātaka's vertaald vanuit het Engels. (Stories of Buddha's Former Births; edited by E. B. Cowell; Cosmo Publications India.)

Toesitā de Klerk is werkzaam geweest in het basisonderwijs en schrijft Boeddhistische verhalen voor kinderen. Zij heeft de vertaalde jātaka's bewerkt voor kinderen.

Māyā van Lobberegt, werkzaam in het onderwijs en medewerkster van het Boeddhistische kinderblad Ayo Ayo, heeft de lay-out verzorgd.

De illustraties en omslag zijn gemaakt door Wajirā Meerveld. Zij is illustratrice van beroep en heeft reeds meerdere kinderboeken op haar naam staan.

Het geheel is tot stand gekomen onder de supervisie van de Eerwaarde Dhammawīranātha Mahā Thera.

Inhoud

- 5 Over Energie
- 11 Water in de woestijn *
- 15 Het dappere paard **
- 19 Wie doorzet is de echte overwinnaar ***

Waar hebben we het over...?

Pāli	uitspraak	betekenis
Ānanda	Aanande	een heel bekende en belangrijke monnik en de trouwe verzorger van de Boeddha stad in India
Benares	Beenares	monnik en (jaloerse) neef van de Boeddha
Dewadatta	Deewadatte	een klooster waar de Boeddha vaak verbleef
Djetawana	Djeetawane	één van de twee hoofddiscipelen van de Boeddha
Sāripoetta	Saaripoette	
wiriya	Wierieje	inspanning; energie; ijver

Alstublieft, vergeef mij en laat me uw vriend zijn." Hij liet de koning op het koninklijke bed liggen en ging zelf op de grond zitten. De volgende morgen zei hij, waar iedereen bij was: „Koning Goedhart, regeer uw land en laat mij de wacht houden. Ik zal zorgen dat uw land nooit meer wordt aangevallen." Dat vond koning Goedhart een goed plan.

Op zijn gouden troon overdacht koning Goedhart: 'Als ik niet had doorgezet en had volgehouden, waren we allemaal dood geweest.' En hij zei:

„We moeten dapper zijn en volhouden, met heel ons hart.”

Aan het eind van het verhaal vertelde de Boeddha wie iedereen geweest was: „Dewadatta was de minister die zich zo slecht had gedragen, de ministers waren mijn discipelen van nu en ikzelf was koning Goedhart.”

De volmaaktheid van energie of wiriya pāramitā

„Pompidoon, wat een hoop onkruid staat er in de tuin. Daar ga ik gauw wat aan doen... Zo, het wieden is klaar. Pampidam, nu ga ik schoffelen. Dan zal er niet zo snel nieuw onkruid opkomen... Pumpidum, ook weer gebeurd. Waar zijn de bollen? Hier. Nu is er voldoende plek om ze te planten... Klaar is Kees. De struiken en planten nog wat water geven en pimpidim, de tuin staat er weer prachtig bij!"

De tuinman (of -vrouw) die zo bezig is, doet precies wat de Boeddha heeft gezegd over inspanning. De Boeddha zei dat juiste inspanning of energie uit vier dingen bestaat:

1. het onheilzame dat er is stoppen (wieden)
2. ervoor zorgen dat het onheilzame niet opkomt (schoffelen)
3. ervoor zorgen dat het heilzame kan opkomen (planten)
4. het heilzame dat er is goed verzorgen (water geven)

Wie een goed mens wil worden, zal net als de tuinman hard moeten werken. Niet met een diepe zucht en een moeilijk gezicht, maar met een blij pompidoonhart. Wil je een mooi hart? Dan moet je er wat voor doen. Hup, aan de slag, onkruid wieden: boosheid, verdriet en angst gooien we eruit. En zodra we merken dat zo'n stekelig boosheidskruidje weer opkomt: huppekee, weg ermee. Zo maken we plek voor mooie dingen, zoals vriendelijkheid en blijheid.

Wie de Verlichting wil bereiken, zal nog harder moeten werken. Die is een soort supertuinman. Die is niet af en toe in de tuin bezig, maar de hele dag. Zo iemand luiert niet, want hij weet: ieder moment kan ik doodgaan, en dus moet ik ieder moment mijn uiterste best doen om een goed mens te zijn! Zo iemand weet dat zo goed, dat hij het ook doet. Nu

zijn er niet zoveel mensen die een supertuinman kunnen zijn. Dat is helemaal niet erg, als iedereen maar doet wat hij kan. Zelfs het kleinste minituinmannetje kan doen wat hij kan.

Dat betekent dus ook dat iedereen die dat wil, de Verlichting kan bereiken. Iedereen op zijn eigen tijd en in zijn eigen tempo. Net als een reis. Het is eigenlijk ook een reis die we maken. En waar reizen we dan naar toe? Naar de Verlichting! We reizen van de ene oever (samsāra: bang, boos en verdrietig zijn) naar de andere oever (Nibbāna: blij, rustig en tevreden zijn). Hoe we reizen maakt niet uit. Iedereen heeft zijn eigen tempo. Het maakt ook niet uit wie we zijn en wat we gedaan hebben. Als we NU voor het goede kiezen, weten we in ieder geval één ding zeker: we zijn op reis! En dat is wat de Boeddha met inspanning bedoelt. Want als je naar je vriendje wilt en je blijft lui in de stoel zitten, kom je er niet. Maar als je te haastig naar je vriendje fietst, maak je grote kans op een ongeluk. De Boeddha zegt dan ook dat we niet te langzaam en ook niet te snel moeten reizen. We moeten op de Middenweg blijven. De één met z'n skelter en de ander met z'n race-fiets.

nemen." Snel brachten de wezens hem het water dat bereid was voor het bad van de koning van Kosala.

En terwijl koning Goedhart daarin baadde, haalden de wezens de kleren van de koning van Kosala! Ook brachten zij hem allerlei soorten bloemen in een mand van goud. Toen maakte hij de wezens duidelijk dat hij honger had. Dus haalden ze voedsel uit zijn paleis. Daarna brachten de wezens water in zijn gouden kan en ze vergaten niet om zijn gouden beker mee te nemen.

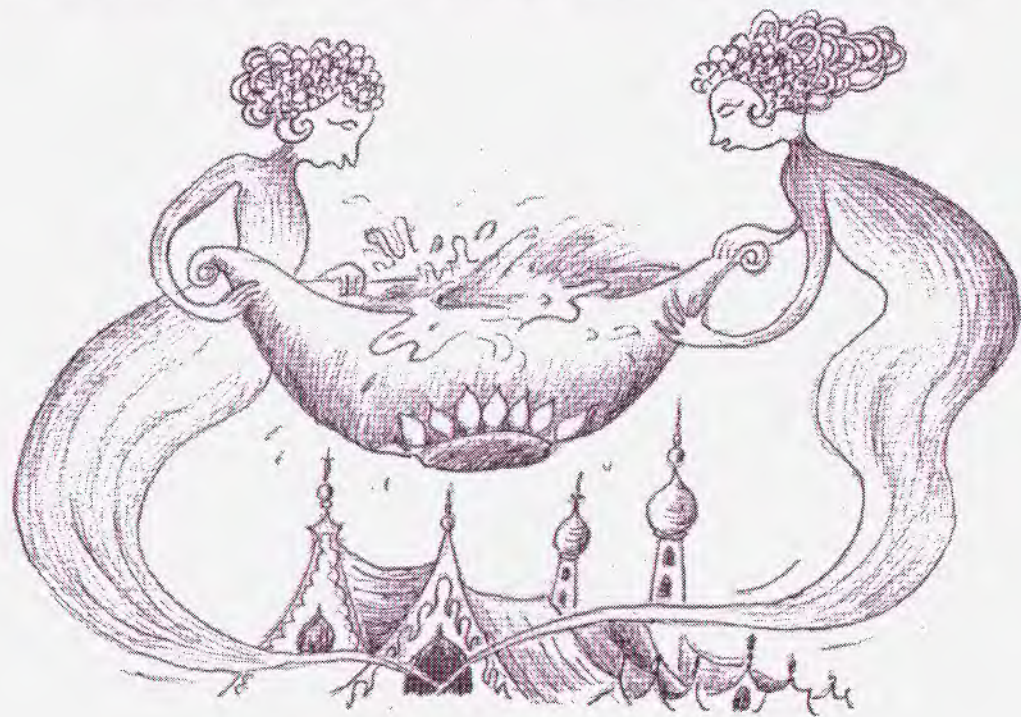
Nadat de koning had gedronken en zijn handen had gewassen, vroegen ze of hij verder nog iets nodig had. „Haal voor mij het zwaard dat op het kussen ligt van de overwinnaar.” Onmiddellijk werd het zwaard bij hem gebracht. Toen nam de koning het lijk en sneed het dwars doormidden. De wezens gaf hij ieder een helft. Hij waste het zwaard en stak het bij zich in zijn gordel.

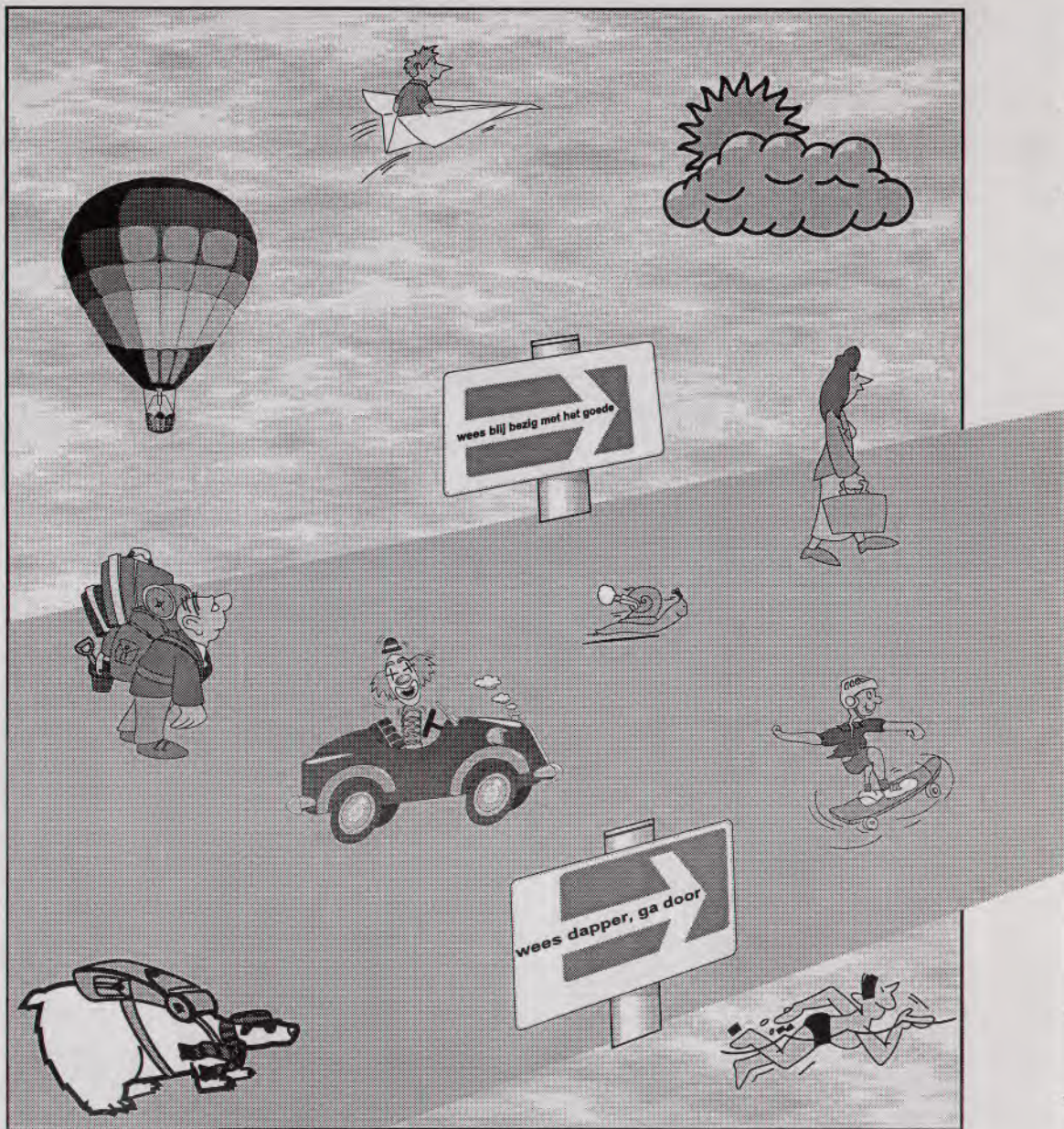
De wezens aten hun buik rond en voelden zich blij en tevreden. Dankbaar vroegen ze aan de koning wat ze nog meer voor hem konden doen. „Breng me met jullie magische kracht in de kamer van de overwinnaar en zet mijn ministers terug in hun eigen huis,” antwoordde de koning. „Zeker, Sire,” zeiden de wezens en even later stond koning Goedhart in zijn eigen slaapkamer. Op zijn bed lag de koning van Kosala te slapen. Zachtjes tikte koning Goedhart met zijn zwaard op de buik van de koning. 'Wat is dat?' De koning van Kosala schrok wakker. Daar zag hij de Grote Koning Goedhart! Angstig schoot hij overeind en vroeg: „Wat doet u hier en hoe komt u binnen? Het is nacht; buiten staat een wacht en de deuren zijn afgesloten. Hoe kan het dat u in mijn kamer bent, met mijn zwaard in uw handen en mijn kleren aan?”

Toen koning Goedhart hem het hele verhaal verteld had, zei de koning van Kosala huilend: „O Koning, als mens zag ik uw goedheid niet, maar de ruwe wezens die zich voeden met bloed en vlees, zagen het wel!

Om los te komen uit de greep van de koning, sprong de jakhals heen en weer. Daarbij woelde hij de aarde rondom de koning los. De koning liet de jakhals gaan en gebruikte nu al zijn energie om zich nog verder los te woelen. Eindelijk had hij zijn handen vrij. Hij greep de rand van de put en trok zichzelf omhoog. Hij spoorde zijn ministers aan om opgewekt te blijven en begon de aarde rondom hen weg te halen. Een tijdje later was iedereen vrij.

Juist op dat moment wilden twee wezens die op de begraafplaats woonden, een dood lichaam verdelen. Maar ze wisten niet hoe ze dat moesten doen. „Koning Goedhart is rechtvaardig, hij zal het voor ons doen,” zeiden ze. En ze brachten het dode lichaam bij de koning. „Sire, verdeel het lijk en geef ons allebei ons deel,” vroegen ze. „Dat wil ik wel doen,” zei de koning, „maar ik ben erg vuil en wil graag eerst een bad

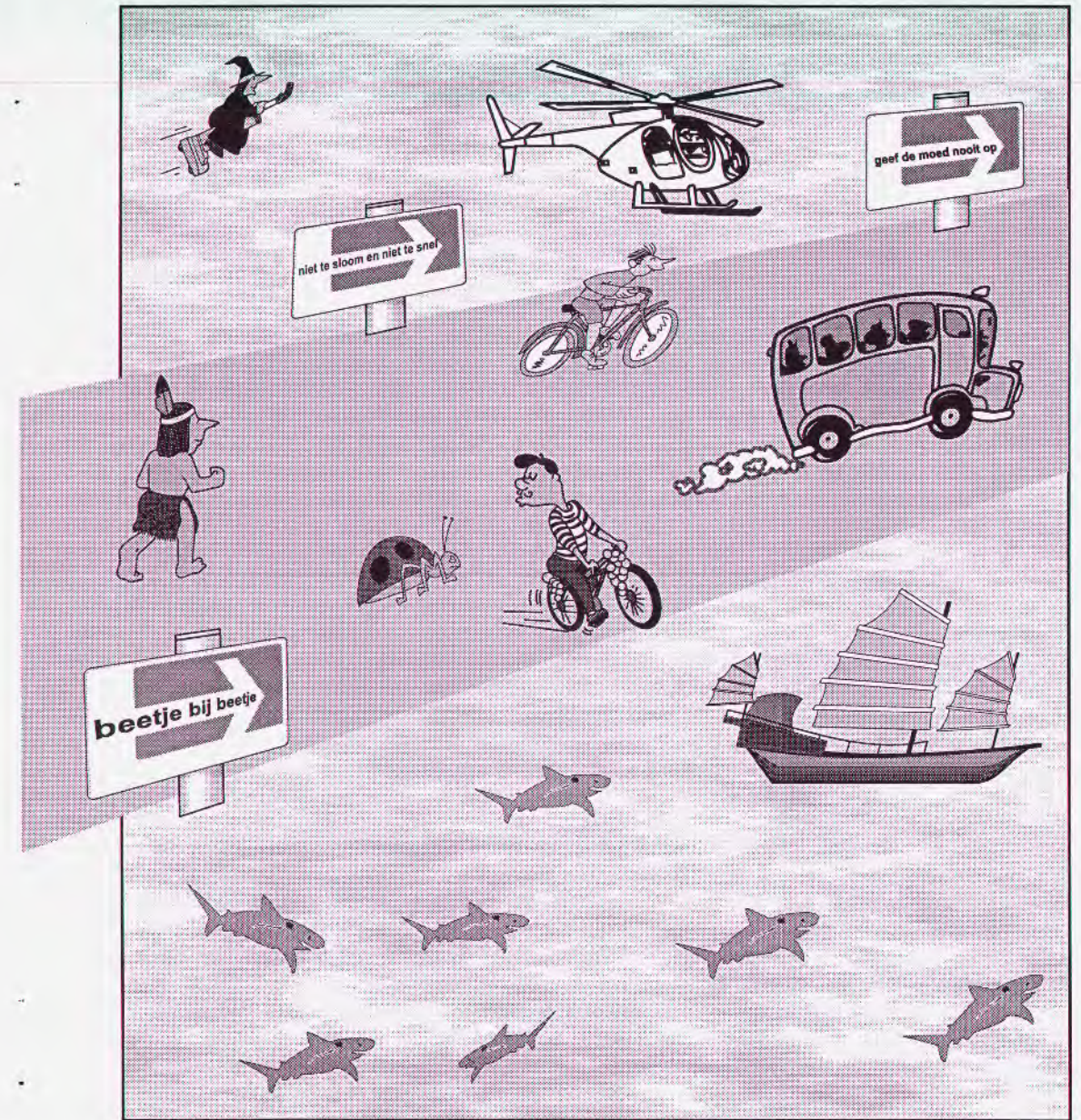
Toen de nacht viel, kwamen de hongerige jakhalzen. De koning en zijn ministers schreeuwden luid om de dieren weg te jagen. Even deinsden de jakhalzen terug, maar al gauw kwamen ze weer. Ze hadden blijkbaar in de gaten dat de mannen geen kant op konden en makkelijke prooien waren. De leider van de jakhalzen kwam op koning Goedhart af. De koning strekte zijn nek uit alsof hij zeggen wilde: bijt maar. Maar toen de jakhals dichtbij was, zette de koning zijn tanden in de nek van het dier! Met al zijn kracht beet de koning zich vast en de jakhals gaf een luide schreeuw van angst. Toen de andere jakhalzen hun leider zo hoorden schreeuwen, maakten ze dat ze weg kwamen.

van Benares een zwakkeling was. Hij besloot zijn koninkrijk te vergroten en stuurde een leger met olifanten naar het land van Benares.

In die dagen had koning Goedhart wel van duizend dappere soldaten, die zelfs voor een woeste olifant niet weg zouden lopen. Toen zij hoorden dat de koning van Kosala in aantocht was, zeiden ze: „Laat ons gaan, wij zullen hem verslaan en gevangen nemen, nog voordat hij een voet over onze grens kan zetten!” „Nee mannen, niet op die manier,” zei de koning. „Laat degene die naar mijn koninkrijk verlangt maar komen.” En hij liet de soldaten niet gaan. Inmiddels verscheen de koning van Kosala aan de stadspoorten en stuurde een boodschapper met de vraag of de koning zijn koninkrijk wilde afstaan of dat hij wilde vechten. „Ik vecht niet,” zei koning Goedhart. „Laat de koning mijn koninkrijk maar nemen.” „Koning!” zeiden de soldaten, „Laat ons toch vechten!” De koning weigerde en gaf opdracht de stadspoorten te openen. Met alle ministers om zich heen, wachtte hij rustig af.

De koning van Kosala trok de stad binnen en kwam niets tegen dat hem in de weg stond. Bij het paleis stonden zelfs de deuren wagenwijd open. Daar zat, te midden van zijn dui zend ministers, koning Goedhart op zijn troon. „Grijp iedereen!” schreeuwde de koning van Kosala, „bind hun handen vast en breng ze naar de begraafplaats. Graaf diepe putten en werp hen daarin, zodat ze tot aan hun nek toe in het zand zitten en geen hand of voet meer kunnen bewegen. Zodra de nacht valt, zullen de jakhalzen komen en hen een gepaste begrafenis geven!”

Zo werden koning Goedhart en de ministers weggevoerd. Maar zelfs nu had koning Goedhart geen enkele boze gedachte naar de bandieten. En geen van zijn ministers was hem ongehoorzaam, zo volkomen vertrouwden ze hun koning. Even later zaten de koning en zijn ministers tot aan hun nek toe begraven in het zand. Zonder boosheid zei de koning tegen zijn mannen: „Houd uw hart vol van vriendelijkheid, want boosheid helpt niets.”

Wie doorzet is de echte overwinnaar

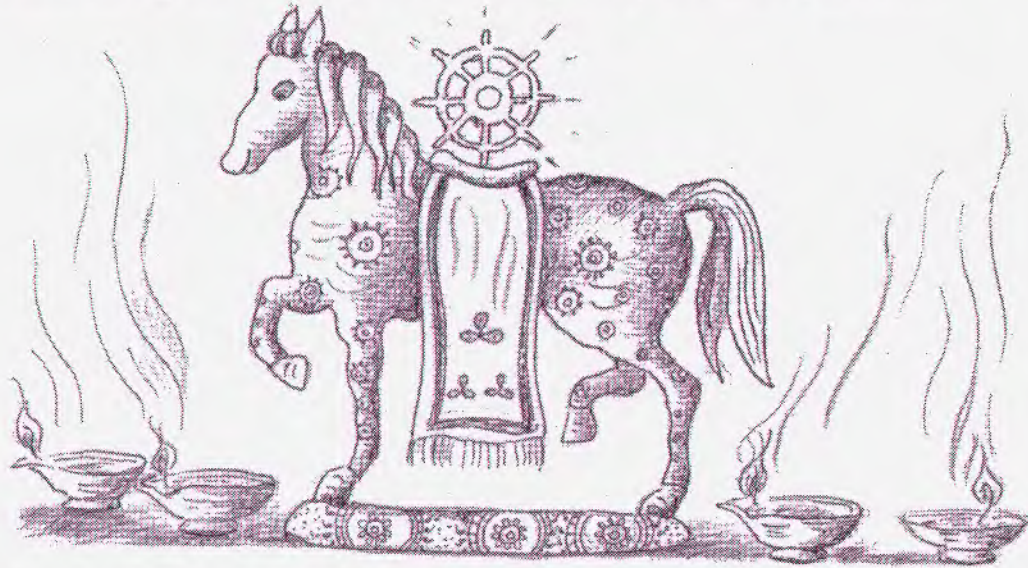
Eens, toen Brahmadata regeerde in Benares, werd de Bodhisatta geboren als prins. Hij kreeg een naam die helemaal bij hem paste: Prins Goedhart. Toen zijn vader doodging, werd de jonge prins koning en iedereen noemde hem de Grote Koning Goedhart. Hij was geduldig, vriendelijk en vol mededogen. Vol ijver regeerde hij het land en voor alle mensen had hij een warm hart.

Op een dag echter bleek dat één van zijn ministers zich slecht had gedragen. De koning onderzocht de zaak en zei toen: „O, jij blinde dwaas, je bent het niet waard om in mijn koninkrijk te blijven. Pak je spullen en trek met je familie mijn land uit.” De minister vertrok naar het land van Kosala en werd daar raadgever aan het hof. Op een dag zei hij tegen de koning van Kosala: „Sire, de koning van Benares is een zwakkeling, een klein leger is voldoende om het hele land te veroveren.” De koning van Kosala dacht: 'Hoe kan een klein leger het grote Benares veroveren? Dit moet een val zijn.' Achterdochtig zei hij tegen de raadgever: „Verrader, jij wordt natuurlijk betaald om dit te zeggen!” „Zeker niet,” was het antwoord, „ik spreek de waarheid. Als u twijfelt, stuur dan mannen naar Benares om een dorp leeg te roven. Koning Goedhart zal hen helpen in plaats van hen te straffen!”

'Hij lijkt zeker van zijn zaak,' dacht de koning, 'ik zal zijn raad opvolgen.' En hij gaf een klein legertje de opdracht een dorp in Benares leeg te roven. De schurken werden gevangen genomen en voor koning Goedhart gebracht. „Vertel eens,” vroeg de koning, „waarom hebben jullie het dorp verwoest?” „Omdat we niets te eten hadden,” zeiden de soldaten. „Waarom kwamen jullie dan niet bij mij?” vroeg de koning. „Zorg dat je dit niet nog een keer doet.” Hij gaf de mannen voedsel en stuurde hen weg. Terug in hun eigen land vertelden de soldaten alles aan de koning van Kosala. Nu was de koning ervan overtuigd dat de koning

De koning liet het lichaam verbranden met alle respect dat het paard toekwam. Aan de strijder gaf hij veel eer en een grote beloning. De koningen stuurde hij terug naar hun eigen land, nadat zij hadden beloofd nooit meer tegen hem te zullen vechten. Hij regeerde zijn koninkrijk in rechtvaardigheid en na zijn dood had hij een goede wedergeboorte.

Aan het eind van het verhaal zei de Boeddha: „Ānanda was de koning uit die dagen, Sāripoetta de strijder en ikzelf was het dappere paard.”

Water in de woestijn

Dit verhaal vertelde de Boeddha aan een monnik die het heilige leven wilde opgeven:

Lang geleden, toen Brahmadata koning van Benares was, werd de Bodhisatta geboren in een familie van handelaren. Toen hij een jonge man was, trok hij voor de handel rond met een karavaan van wel vijfhonderd karren.

Op een keer kwam hij met zijn karavaan bij een woestijn waarvan het zand zó fijn was, dat het door de vingers van een gesloten vuist heenglipte. Zodra de zon opkwam, werd het zand heet als gloeiend houtskool en kon niemand er op lopen. Daarom namen mensen die door deze woestijn trokken brandhout, water, olie en rijst mee en reisden ze alleen 's nachts.

Bij zonsopgang zetten ze hun karren in een cirkel en spanden daar een groot scherm overheen. Na een vroege maaltijd zaten ze dan de hele dag in de schaduw. Wanneer de zon onderging, aten ze hun avondeten en zodra de grond was afgekoeld, trokken ze verder. Het reizen door deze woestijn was als het reizen over zee. De man die voor op de eerste wagen zat en de weg wees door te kijken naar de stand van de sterren, werd een woestijnpiloot genoemd.

Toen ze nog maar een paar kilometer moesten reizen, dacht de Bodhisatta: 'Deze nacht zullen we uit de woestijn komen.' Dus liet hij, nadat ze hun avondeten hadden opgegeten, het brandhout en het water weggooien. Want hoe lichter de karren waren, des te makkelijker was het reizen voor mens en dier. De karren werden ingespannen en de karavaan ging op weg; de laatste tocht door de woestijn. Iedereen was blij, want het reizen door deze woestijn was erg zwaar.

Op de voorste kar zat de woestijnpiloot naar de sterren te kijken. Hij moest er immers voor zorgen dat ze de goede kant opgingen! Maar omdat hij al vele nachten niet had geslapen, was hij zo moe dat hij in slaap sukkelde. Hij merkte niet dat de ossen draaiden en dezelfde weg terugliepen! De hele nacht liepen de ossen in een kringetje rond. Pas tegen de ochtend werd de woestijnpiloot wakker. Hij keek verbaasd naar de sterren die hij nog net kon zien en schreeuwde: „Keer de karren, keer de karren!”

Terwijl ze de karren keerden, zagen de mensen dat ze op dezelfde plek waren als de dag daarvoor. „Hé, wat is dit? Hier waren we gisteren ook al!” riepen ze luid. „En al ons hout en water is weg. Nu zijn we verloren.” Jammerend zetten ze de karren in een cirkel en spreidden het scherm erboven uit. Daarna liet iedereen zich wanhopig onder zijn eigen kar neervallen.

De Bodhisatta dacht: 'Als ik ook ga jammeren is alles en iedereen verloren.' Dus, terwijl het nog koel was, ging hij op onderzoek uit. Na een eindje lopen, zag hij een pol koesagras en dacht: 'Dit gras kan alleen groeien dankzij het water eronder.' Hij riep een paar sterke mannen en liet op die plek een kuil graven. Ze groeven en groeven tot ... de spa op een rots stuitte! Nu verloren ze helemaal de moed.

Maar de Bodhisatta was er van overtuigd dat onder de rots water zat. Hij daalde af in de put en legde zijn oor op de rots. Ja! Hij hoorde water

De Bodhisatta echter, die languit op de grond lag, had zijn ogen open en kon wel raden wat de strijder van plan was. Hij overdacht: 'Mijn berijder laat een ander paard halen. Maar dat paard zal nooit in staat zijn om door het zevende kamp heen te breken. Hij zal alles teniet doen wat ik heb bereikt. De dappere strijder zal sneuvelen en onze koning zal in de handen vallen van dwazen. Alleen ik en geen enkel ander paard kan door het zevende kamp heenbreken om de koning aldaar gevangen te nemen.'

En dus zei hij: „Strijder, er is geen ander paard dat door het zevende kamp kan heenbreken zodat de zevende koning gevangen kan worden. Laten we niet weggooien wat we tot nu toe bereikt hebben. U hoeft me alleen maar overeind te helpen en mijn harnas weer aan te trekken.” En hij reciteerde het volgende vers:

*„Hier lig ik, uitgeput en wel
bloedend, met pijlen in mijn vel.
Maar geen ander paard kan deze strijd aangaan,
dus ridder, trek mij het harnas weer aan.”*

De strijder zette de Bodhisatta op zijn benen, verzorgde zijn wonden en trok hem het harnas weer aan. Gezeten op zijn dappere paard, brak hij door het zevende kamp heen en nam de zevende koning gevangen. Toen leidde hij de Bodhisatta naar de poorten van het paleis. De koning snelde naar buiten en keek naar zijn paard.

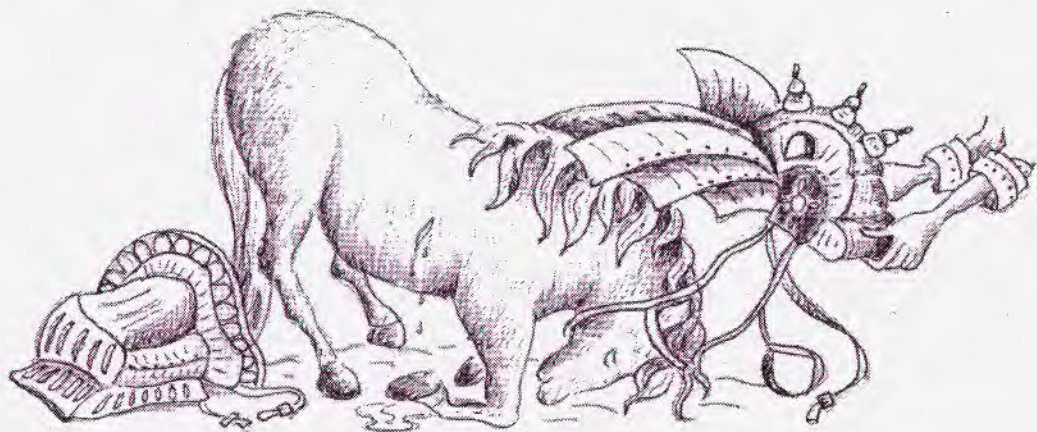
De Bodhisatta zei: „Grote koning, dood deze zeven koningen niet. Laat hen beloven niet meer te vechten en geef hen dan de vrijheid. Geef de ridder alle eer die ons beiden toekomt. Voor uzelf: oefen uzelf in liefdadigheid, houd u aan de wet en regeer uw koninkrijk in rechtvaardigheid.”

Nadat de Bodhisatta dit had gezegd, namen ze hem stukje voor stukje zijn harnas af. Maar terwijl ze daarmee bezig waren, stierf het paard aan zijn verwondingen.

De koning liet de dapperste strijder bij zich komen en vroeg: „Kun je tegen zeven koningen vechten, mijn dierbare ridder?” De strijder antwoordde: „Geef me uw rijpaard en ik kan niet alleen zeven koningen overwinnen, maar alle koningen van India.” „Dierbare knecht, neem mijn rijpaard of ieder ander paard dat je maar wilt en ga de strijd aan.” „Heel goed, Sire,” zei de strijder en met een buiging verliet hij de koninklijke vertrekken. Hij liet het rijpaard uit de stal halen en trok het een harnas aan ter bescherming. Ook zichzelf bewapende hij van top tot teen en hij stak een groot zwaard bij zich.

Zo trok hij door de stadspoorten naar buiten. In een bliksemsnelle aanval brak hij door het eerste kamp heen. Hij nam de koning gevangen en bracht hem naar het verblijf van de soldaten. Terug op het veld brak hij ook door het tweede en derde kamp heen, tot hij uiteindelijk vijf koningen levend had gevangen.

Maar bij het zesde kamp raakte het dappere paard gewond. Bloed stroomde uit een grote wond en het dier had ontzettend veel pijn. Toen de ridder in de gaten had dat zijn paard gewond was, liet hij het dier op de grond liggen, maakte het harnas los en stuurde een knecht erop uit om een ander paard te halen.

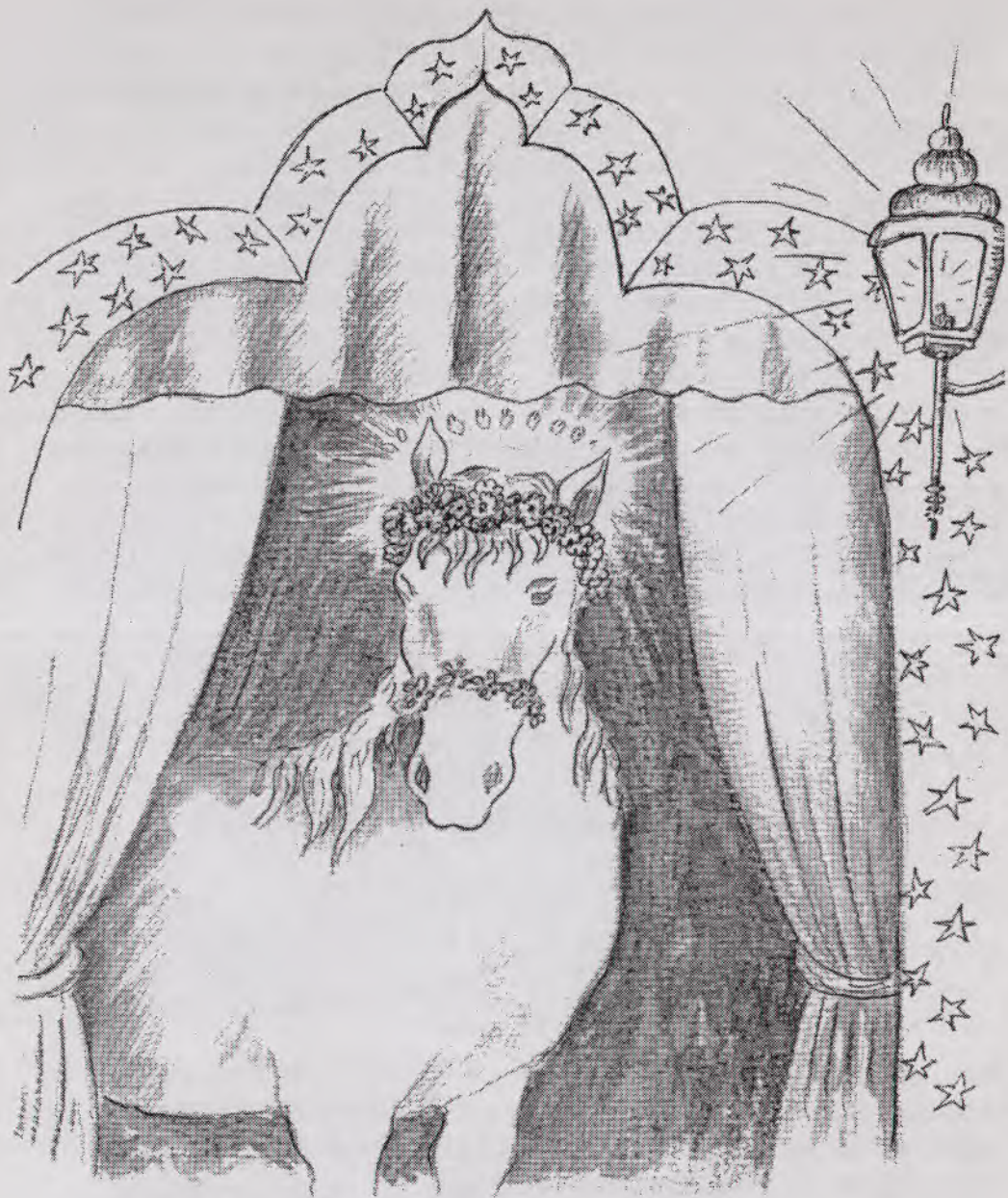

onder de rots stromen. Snel klom hij omhoog en zei tegen zijn knecht: „Jongen, als jij de moed laat zakken, zijn we allemaal verloren; wees dapper en sla met deze ijzeren hamer op de rots. Gebruik alle kracht die je in je hebt!”

Vastberaden ging de jongen de put in. Hij haalde diep adem en sloeg toen zo hard hij kon op de rots. Kraak! De rots brak en viel in stukken uiteen. Langzaam kwam het water omhoog, tot de hele put gevuld was. Iedereen kon nu drinken en baden. Na hun dorst gelest te hebben, hakten de mensen de reservewielen fijn, maakten er een vuur van en kookten rijst. Ze aten hun maal en voerden de ossen. Zodra de zon onderging, plaatsten ze een vlag naast de waterput en trokken verder, op weg naar de plaats waar ze heen wilden. Daar aangekomen, verkochten ze hun goederen en met de opbrengst keerden ze terug naar huis. Daar leefden ze een lang en goed leven tot ze stierven en werden wedergeboren overeenkomstig hun verdiensten. Ook de Bodhisatta had, nadat hij zijn leven besteed had aan goede daden, een goede wedergeboorte.

Aan het eind van het verhaal vertelde de Boeddha wie iedereen geweest was: „De dappere knecht was de monnik die het heilige leven wilde opgeven, de mensen van de karavaan zijn mijn volgelingen van nu en ikzelf was de leider van de karavaan.”

Het dappere paard

Dit verhaal werd verteld door de Meester terwijl hij verbleef in het Djetawanaklooster. De Boeddha zei: „Monniken, in de vroegere tijd gaven de wijze en goede mensen niet op. Zij gingen dóór; zelfs als ze gewond waren, gaven ze de strijd voor het goede niet op.” En hij vertelde een verhaal uit het verleden:

Eens, toen Brahmadata regeerde in Benares, werd de Bodhisatta geboren als een volbloed paard. Hij was het paard van de koning en leefde in een prachtige en rijke omgeving. Als voedsel kreeg hij heerlijke rijst, geserveerd op een gouden schaal die wel duizend muntstukken waard was.

De grond van zijn stal werd elke dag besprenkeld met heerlijke geuren. Rond de stal hingen vuurrode gordijnen, terwijl daaroverheen een baldakijn bezaaid met gouden sterren gespannen was. Aan de muren hingen slingers van kleurige bloemen en een lamp met zoete olie brandde dag en nacht.

Alle koningen uit de buurt waren jaloers op het koninkrijk van Brahmadata. En daarom smeedden ze samen een boos plan.

Zo gebeurde het dat Benares omsingeld werd door zeven koningen. Zij stuurden een boodschap naar Brahmadata:

‘Geef uw koninkrijk aan ons of ga de strijd met ons aan!’

De koning verzamelde zijn ministers, legde de zaak voor en vroeg hen wat te doen. De ministers zeiden: „In de eerste plaats moet u niet zelf de strijd aangaan, Sire. Stuur eerst uw dapperste strijder erop uit om met hen te vechten en als hij het niet redt, zullen we verder besluiten wat ons te doen staat.”